

MINIMUM GRAMATYCZNO-ORTOGRAFICZNE

Załącznik do podręcznika
„Język rosyjski dla Polaków”
(część I, część II)

Spis treści

PODSTAWOWE WIADOMOŚCI O RZECZOWNIKACH	2
Rodzaj rzeczowników	2
Liczba pojedyncza i mnoga rzeczowników	3
Rzeczowniki miętko- i twardotematowe	3
ODMIANA RZECZOWNIKÓW	3
Podstawowe typy odmiany rzeczowników przez przypadki (deklinacje)	3
Odmiana rzeczowników. Ogólne wiadomości	4
ODMIANA RZECZOWNIKÓW 1 DEKLINACJI	5
Odmiana rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na spółgłoskę twardą lub miękką (ze znakiem miękkim na końcu) oraz rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych na -О, - Е	5
Odmiana rzeczowników rodzaju męskiego i nijakiego z tematem zakończonym na -Г, -К, -Х, -Ц, -Ж, -Ш, -Ч, -Щ	5
Odmiana rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych na -ИЕ	6
Odmiana rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych na -ОЕ	6
Odmiana rzeczowników rodzaju męskiego i nijakiego typu ДРУГ, БРАТ, ДЕРЕВО	7
Odmiana rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na spółgłoskę -Й oraz	7
ODMIANA RZECZOWNIKÓW 2 DEKLINACJI	8
Odmiana rzeczowników rodzaju męskiego oraz żeńskiego zakończonych na -А, -Я	8
Odmiana rzeczowników z tematem zakończonym na -Г, -К, -Х -Ц; -Ж, -Ш, -Ч, -Щ	8
Odmiana rzeczowników z tematem zakończonym na -ИЯ	9
ODMIANA RZECZOWNIKÓW 3 DEKLINACJI	9
Odmiana rzeczowników rodzaju żeńskiego z tematem zakończonym na spółgłoskę miękką oraz na -ЖЬ, -ШЬ, -ЧЬ, -ЩЬ	9
Odmiana rzeczowników МАТЬ, ДОЧЬ	10
Odmiana rzeczowników rodzaju nijakiego ЁМЯ, ВРЕМЯ	10
PODSTAWOWE WIADOMOŚCI O PRZYMIOTNIKACH	10
Podział przymiotników ze względu na zakończenie tematu	10
Końcówki przymiotników	10
Odmiana przymiotników twardotematowych	11
Odmiana przymiotników miękkotematowych	12
Odmiana przymiotników z tematem zakończonym na -Г, -К, -Х	12
Odmiana przymiotników z tematem zakończonym ma -Ж, -Ш, -Ч, -Щ	13
z akcentem padającym na temat	13
Odmiana przymiotników z tematem zakończonym ma -Ж, -Ш, -Ч, -Щ	14
z akcentem padającym na końcówkę	14
Odmiana przymiotników z tematem zakończonym ma -Ц	14
Stopniowanie przymiotników	15
Stopień wyższy	15
Nieregularne formy proste stopnia wyższego	15
Niektóre sposoby tworzenia form złożonych	15
PODSTAWOWE WIADOMOŚCI O ZAIMKACH	16
Zaimki osobowe i dzierżawcze	16

Odmiana zaimków osobowych	16
Odmiana zaimków dzierżawczych	17
Odmiana zaimków wskazujących	17
Odmiana zaimków БЕСЬ, ВСЁ, ВСЯ, ВСЕ	17
Podstawowe znaczenia przyimków	18
Czasowniki ruchu z przedrostkami	19
ПОДСТАВОВЕ WIAДОМОЌИ О CZASOWNIKU	20
Bezokolicznik	20
Koniugacja I	20
Koniugacja II	20
Odmiana wybranych czasowników niedokonanych w czasie teraźniejszym oraz czasowników dokonanych w czasie przyszłym	21
Tworzenie form trybu rozkazującego	22
Odmiana i tworzenie trybu rozkazującego czasowników zwrotnych	23
Użycie czasownika БЫТЬ w czasie teraźniejszym	24
ПОДСТАВЫ ORTOГРАФИИ	26
Pisownia samogłosek po Ж, Ш, Ч, Щ	26
Pisownia samogłosek po Ц	26
PISOWNIA ZNAKU MIĘKKIEGO	27
Znak miękki rozdzielający w rzeczownikach	27
Znak miękki w czasownikach	28
Znak miękki w przysłówkach	28
Znak miękki rozdzielający w przymiotnikach dzierżawczych	28
Znak miękki w liczebnikach	28
Znak miękki rozdzielający w formach zaimka <i>чей</i>	28

ПОДСТАВОВЕ WIAДОМОЌИ О RZECZOWNIKACH

Rodzaj rzeczowników

rodzaj męski		rodzaj żeński		rodzaj nijaki	
студѐнт	-	мáм-А	- А	окн-Ó	- О
врач	-	кúхн-Я	- Я	пóл-Е	- Е
ден-Ь	- Ъ	ноч-Ь	- Ъ	задán-ИЕ	- ИЕ
трамвá-Й	- Й	Англ-ЙЯ	- ИЯ	йМ-Я	- МЯ
планетáр-ИЙ	- ИЙ				
пáп-А	- А				
дýд-Я	- Я				

Liczba pojedyncza i mnoga rzeczowników

liczba pojedyncza		
rodzaj męski, rodzaj żeński	liczba mnoga	końcówki
студент Т лáмп- А	студéнт- Ы лáмп- Ы	-Ы
словар- Ь двер- Ь	словар- Ь двёр- И	-И
дяд- Я тёт- Я биограф- ИЯ	дяд- И тёт- И биограф- ИИ	
музé- Й	музé- И	
вну К каранда Ш вра Ч эта Ж но Г á бáбуш К а	ро: Г, К, Х, Ж, Ш, Ч, Щ вну К-И каранда Ш-Ь вра Ч-Ь эта Ж-Ь но Г-И бáбуш К-И	
rodzaj nijaki	liczba mnoga	
письм- О	пíсьм- А	-А
мóр- Е задáн- ИЕ	мор- Я задáн- ИЯ	-Я

Rzeczowniki międkko- i twar-dotematowe

Żeby określić do jakiej grupy należy rzeczownik należy określić jaka spółgłoska - twarda czy miękka- jest ostatnią od końca w danym wyrazie.

	rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki
Twardotematowe	бра Т , па Па	ма Ма	ок Нó
Miękkotematowe	ко Нь , дя Дя	тё Тя	мо Ре

ODMIANA RZECZOWNIKÓW

Podstawowe typy odmiany rzeczowników przez przypadki (deklinacje)

1 deklinacja		2 deklinacja		3 deklinacja	
Rzeczowniki rodzaju męskiego zakończone na spółgłoskę twardą lub miękką oraz -й i rodzaju nijakiego zakończone na -о, -е, -ё:		Rzeczowniki rodzaju żeńskiego oraz męskiego zakończone na -а, -я:		Rzeczowniki rodzaju żeńskiego zakończone na spółgłoskę miękką oraz -ж, -ш:	
дом врач день санаторий	Rodzaj męski	мам- А нян- Я	Rodzaj męski	тетрадь ночь вещь мышь молодёжь	
окно море ружьё	Rodzaj nijaki	пап- А дяд- Я	Rodzaj nijaki		

Odmiana rzeczowników. Ogólne wiadomości

Nazwa polska przypadku	Nazwa rosyjska przypadku	Pytania	Przyimki	Końcówki			
				Liczba pojedyncza			Liczba mnoga
				1 deklinacja	2 deklinacja	3 deklinacja	
Mianownik	Именительный падеж	Кто? Что? (есть)	–	-а -я	– -о -е	–	– -ы -и -а -я
Dopełniacz	Родительный падеж	Кого? Чего? (нет)	без, у, до, от, с, около, из, возле, после, для, вокруг	-ы -и	-а -я	-и	– -ов -ев -ей
Celownik	Дательный падеж	Кому? Чему? (дам)	к, по	-е -и	-у -ю	-и	-ам -ям
Biernik	Винительный падеж	Кого? Что? (вижу)	в, за, на, про, через	-у -ю	-о -е	–	– -ы -и -а -я -ей
Narzędnik	Творительный падеж	Кем? Чем? (горжусь)	за, над, под, перед, с	-ой (-ою) -ей (-ею)	-ом -ем	-ю	-ами -ями
Miejscownik	Предложный падеж	О ком? О чём? (думаю)	в, на, о, об, обо, при	-е, -и	-е -и	-и	-ах -ях

ODMIANA RZECZOWNIKÓW 1 DEKLINACJI

Odmiana rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na spółgłoskę twardą lub miękką (ze znakiem miękkim na końcu) oraz rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych na -О, -Е

liczba pojedyncza						
rodzaj męski				rodzaj nijaki		
M	кто? что?	билёт	словар-Ь	учитель-Ь	окн-О́	мóр-Е
D	кого? чего?	билёт-А	словар-Я́	учитель-Я	окн-А́	мóр-Я
C	кому? чему?	билёт-У	словар-Ю́	учитель-Ю	окн-У́	мóр-Ю
B	кого? что?	билёт	словар-Ь	учитель-Я	окн-О́	мóр-Е
N	кем? чем?	билёт-ОМ	словар-ЁМ	учитель-ЕМ	окн-ОМ	мóр-ЕМ
Ms	о ком? о чём?	билёт-Е	словар-Ё	учитель-Е	окн-Ё	мóр-Е

liczba mnoga						
rodzaj męski				rodzaj nijaki		
M	кто? что?	билёт-Ы	словар-И́	учитель-Я́	о́кн-А	мор-я́
D	кого? чего?	билёт-ОВ	словар-ЁЙ	учитель-ЁЙ	О́КОН*	мор-ЁЙ
C	кому? чему?	билёт-АМ	словар-Я́М	учитель-Я́М	о́кн-АМ	мор-Я́М
B	кого? что?	билёт-Ы	словар-И́	учитель-ЁЙ	о́кн-А	мор-Я́
N	кем? чем?	билёт-АМИ	словар-Я́МИ	учитель-Я́МИ	о́кн-АМИ	мор-Я́МИ
Ms	о ком? о чём?	билёт-АХ	словар-Я́Х	учитель-Я́Х	о́кн-АХ	мор-Я́Х

* W niektórych końcówkach rzeczowników rodzaju nijakiego (dla ułatwienia wymowy) pojawia się ruchome -о- lub -е-.
W tym typie odmiany w odmianie rzeczowników nieżywotnych B=M; w odmianie rzeczowników żywotnych B=D.

Odmiana rzeczowników rodzaju męskiego i nijakiego z tematem zakończonym na -Г, -К, -Х, -Ц, -Ж, -Ш, -Ч, -Щ

liczba pojedyncza						
rodzaj męski				rodzaj nijaki		
M	кто? что?	мехáник	мéсяц	нож	полотéнц-Е кольцó	плеч-О́
D	кого? чего?	мехáник-А	мéсяц-А	нож-А́	полотéнц-А кольц-А́	плеч-А́
C	кому? чему?	мехáник-У	мéсяц-У	нож-У́	полотéнц-У кольц-У́	плеч-У́
B	кого? что?	мехáник-А	мéсяц	нож	полотéнц-Е кольц-О́	плеч-О́
N	кем? чем?	мехáник-ОМ	мéсяц-ЕМ	нож-О́М	полотéнц-ЕМ кольц-О́М	плеч-О́М
Ms	о ком? о чём?	мехáник-Е	мéсяц-Е	нож-Ё	полотéнц-Е кольц-Ё	плеч-Ё

liczba mnoga						
rodzaj męski				rodzaj nijaki		
M	кто? что?	мехáник-И	мéсяц-Ы	нож-Ї	полотéнц-А кольц-А	плéч-И
D	кого? чего?	мехáник-ОВ	мéсяц-ЕВ	нож-ÉЙ	полотéн-ЕЦ кол-ÉЦ	плеч-
C	кому? чему?	мехáник-АМ	мéсяц-АМ	нож-ÁМ	полотéнц-АМ кóльц-АМ	плеч-ÁМ
B	кого? что?	мехáник-ОВ	мéсяц-Ы	нож-Ї	полотéнц-А кóльц-А	плéч-И
N	кем? чем?	мехáник-ОМ	мéсяц-АМИ	нож-ÁМИ	полотéнц-АМИ кóльц-АМИ	плеч-ÁМИ
Ms	о ком? о чём?	мехáник-АХ	мéсяц-АХ	нож-ÁХ	полотéнц-АХ кóльц-АХ	плеч-ÁХ

Odmiana rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych na -ИЕ

liczba pojedyncza			liczba mnoga
M	кто? что?	задáни-Е	задáни-Я
D	кого? чего?	задáни-Я	задáни-Й
C	кому? чему?	задáни-Ю	задáни-ЯМ
B	кого? что?	задáни-Е	задáни-Я
N	кем? чем?	задáни-ЕМ	задáни-ЯМИ
Ms	о ком? о чём?	задáни-И	задáни-ЯХ

Odmiana rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych na -ОЕ

liczba pojedyncza			liczba mnoga
M	кто? что?	живóтн-ОЕ пирóжн-ОЕ	живóтн-ЫЕ пирóжн-ЫЕ
D	кого? чего?	живóтн-ОГО пирóжн-ОГО	живóтн-ЫХ пирóжн-ЫХ
C	кому? чему?	живóтн-ОМУ пирóжн-ОМУ	живóтн-ЫМ пирóжн-ЫМ
B	кого? что?	живóтн-ОЕ пирóжн-ОЕ	живóтн-ЫХ пирóжн-ЫЕ
N	кем? чем?	живóтн-ЫМ пирóжн-ЫМ	живóтн-ЫМИ пирóжн-ЫМИ
Ms	о ком? о чём?	живóтн-ОМ пирóжн-ОМ	живóтн-ЫХ пирóжн-ЫХ

W tym typie odmiany w odmianie rzeczowników nieżywotnych B=M; w odmianie rzeczowników żywotnych B=D.

Odmiana rzeczowników rodzaju męskiego i nijakiego typu

ДРУГ, БРАТ, ДЕРЕВО

liczba pojedyncza				
M	кто? что?	друг	брат	дерево- O
D	кого? чего?	друг- A	брат - A	дерево- A
C	кому? чему?	друг- У	брат - У	дерево- У
B	кого? что?	друг- A	брат- A	дерево- O
N	кем? чем?	друг- ОМ	брат- ОМ	дерево- ОМ
Ms	о ком? о чем?	друг- Е	брат- Е	дерево- Е

liczba mnoga				
M	кто? что?	друг- Я́	брат- Я	дерево- Я
D	кого? чего?	друг- Э́Й	брат - ЕВ	дерево- ЕВ
C	кому? чему?	друг- Я́М	брат - ЯМ	дерево- ЯМ
B	кого? что?	друг- Э́Й	брат- ЕВ	дерево- Я
N	кем? чем?	друг- Я́МИ	брат- ЯМИ	дерево- ЯМИ
Ms	о ком? о чем?	друг- Я́Х	брат- ЯХ	дерево- ЯХ

Odmiana rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na spółgłoskę -Й oraz rzeczowników typu ВОРОБЕЙ

liczba pojedyncza				liczba mnoga	
M	кто? что?	музе- Й	воробей- Й	музе- И	воробей- И́
D	кого? чего?	музе- Я	воробей- Я́	музе- ЕВ	воробей- Э́В
C	кому? чему?	музе- Ю	воробей- Ю́	музе- ЯМ	воробей- Я́М
B	кого? что?	музе- Й	воробей- Я́	музе- И	воробей- Э́В
N	кем? чем?	музе- ЕМ	воробей- Э́М	музе- ЯМИ	воробей- Я́МИ
Ms	о ком? о чем?	музе- Е	воробей- Э́	музе- ЯХ	воробей- Я́Х

ODMIANA RZECZOWNIKÓW 2 DEKLINACJI

Odmiana rzeczowników rodzaju męskiego oraz żeńskiego zakończonych na -А, -Я

Liczba pojedyncza					
M	кто? что?	па́п-А	дяд-Я	ма́м-А	тёт-Я
D	кого́? чего́?	па́п-Ы	дяд-И	ма́м-Ы	тёт-И
C	кому́? чему́?	па́п-Е	дяд-Е	ма́м-Е	тёт-И
B	кого́? что?	па́п-У	дяд-Ю	ма́м-У	тёт-Ю
N	кем? чем?	па́п-ОЙ	дяд-ЕЙ	ма́м-ОЙ	тёт-ЕЙ
Ms	о ком? о чём?	па́п-Е	дяд-Е	ма́м-Е	тёт-Е

Liczba mnoga					
M	кто? что?	па́п-Ы	дяд-И	ма́м-Ы	тёт-И
D	кого́? чего́?	пап-	дяд-ЕЙ	мам -	тёт-Ь
C	кому́? чему́?	па́п-АМ	дяд-ЯМ	ма́м-АМ	тёт-ЯМ
B	кого́? что?	пап -	дяд-ЕЙ	ма́м	тёт-И
N	кем? чем?	па́п-АМИ	дяд-ЯМИ	ма́м-АМИ	тёт-ЯМИ
Ms	о ком? о чём?	па́п-АХ	дяд-ЯХ	ма́м-АХ	тёт-ЯХ

Odmiana rzeczowników z tematem zakończonym na -Г, -К, -Х -Ц; -Ж, -Ш, -Ч, -Щ

liczba pojedyncza			liczba mnoga		
M	кто? что?	студэ́нтк-А ба́бушк-А кни́г-А у́лиц-А	да́ч-А	студэ́нтк-И ба́бушк-И кни́г-И у́лиц-Ы	дач-И
D	кого́? чего́?	студэ́нтк-У ба́бушк-У кни́г-У у́лиц-У	да́ч-И	студэ́нтк-ОК ба́бушк-ЕК кни́г- у́лиц-	дач-
C	кому́? чему́?	студэ́нтк-Е ба́бушк-Е кни́г-Е у́лиц-Е	да́ч-Е	студэ́нтк-АМ ба́бушк-АМ кни́г-АМ у́лиц-АМ	да́ч-АМ
B	кого́? что?	студэ́нтк-У ба́бушк-У кни́г-У у́лиц-У	да́ч-У	студэ́нтк-ОК ба́бушк-ЕК кни́г-И у́лиц-Ы	да́ч-И
N	кем? чем?	студэ́нтк-ОЙ ба́бушк-ОЙ кни́г-ОЙ у́лиц-ЕЙ	да́ч-ЕЙ	студэ́нтк-АМИ ба́бушк-АМИ кни́г-АМИ у́лиц-АМИ	да́ч-АМИ
Ms	о ком? о чём?	студэ́нтк-Е ба́бушк-Е кни́г-Е у́лиц-Е	да́ч-Е	студэ́нтк-АХ ба́бушк-АХ кни́г-АХ у́лиц-АХ	да́ч-АХ

Odmiana rzeczowników z tematem zakończonym na -ИЯ

liczba pojedyncza			liczba mnoga
M	кто? что?	истóри- Я	истóри- И
D	кого? чего?	истóри- И	истóри- Й
C	кому? чему?	истóри- И	истóри- ЯМ
B	кого? что?	истóри- Ю	истóри- И
N	кем? чем?	истóри- ЕЙ	истóри- ЯМИ
Ms	о ком? о чем?	истóри- И	истóри- ЯХ

Odmiana rzeczowników rodzaju żeńskiego zakończonych na -ЬЯ

liczba pojedyncza			liczba mnoga
M	кто? что?	стать- Я́	стать - И́
D	кого? чего?	стать- И́	стат - ЕЙ
C	кому? чему?	стать- Е́	стать - ЯМ
B	кого? что?	стать- Ю́	стать - И́
N	кем? чем?	стать- ЕЙ	стать - ЯМИ
Ms	о ком? о чем?	стать- Е́	стать- ЯХ

ODMIANA RZECZOWNIKÓW 3 DEKLINACJI

Odmiana rzeczowników rodzaju żeńskiego z tematem zakończonym na spółgłoskę miękką oraz na -ЖЬ, -ШЬ, -ЧЬ, -ЩЬ

liczba pojedyncza			liczba mnoga
M	кто? что?	модéл- Ь ноч- Ь	модéл- И ноч- И
D	кого? чего?	модéл- И ноч- И	модéл- ЕЙ ноч- ЕЙ
C	кому? чему?	модел- И ноч- И	модéл- ЯМ ноч- АМ
B	кого? что?	модел- Ь ноч- Ь	модéл- И (żywotn.: - ЕЙ) ноч- И
N	кем? чем?	модéл- ЬЮ ноч- ЬЮ	модéл- ЯМИ ноч- АМИ
Ms	о ком? о чем?	модéл- И ноч- И	модéл- ЯХ ноч- АХ

Odmiana rzeczowników МАТЬ, ДОЧЬ

liczba pojedyncza				liczba mnoga	
M	кто? что?	мат-Ь	доч-Ь	мáтер-И	дóчер-И
D	кого? чего?	мáтер-И	дóчер-И	мáтер-ÉЙ	дóчер-ÉЙ
C	кому? чему?	мáтер-И	дóчер-И	мáтер-Я́М	дóчер-Я́М
B	кого? что?	мат-Ь	доч-Ь	мáтер-ÉЙ	дóчер-ÉЙ
N	кем? чем?	мáтер-ЬЮ	дóчер-ЬЮ	мáтер-Я́МИ	дóчер-ЬМÍ
Ms	о ком? о чем?	мáтер-И	дóчер-И	мáтер-Я́Х	дóчер-Я́Х

Odmiana rzeczowników rodzaju nijakiego ЁМЯ, ВРЕМЯ

liczba pojedyncza				liczba mnoga	
M	кто? что?	врём-Я	ём-Я	врём-ЕНА́	им-ЕНА́
D	кого? чего?	врём-ЕНИ	ём-ЕНИ	врём-ЁН	им-ЁН
C	кому? чему?	врём-ЕНИ	ём-ЕНИ	врём-ЕНА́М	им-ЕНА́М
B	кого? что?	врём-Я	ём-Я	врём-ЕНА́	им-ЕНА́
N	кем? чем?	врём-ЕНЕМ	ём-ЕНЕМ	врём-ЕНА́МИ	им-ЕНА́МИ
Ms	о ком? о чем?	врём-ЕНИ	ём-ЕНИ	врём-ЕНА́Х	им-ЕНА́Х

PODSTAWOWE WIADOMOŚCI O PRZYMIOTNIKACH

Podział przymiotników ze względu na zakończenie tematu

W języku rosyjskim ze względu na postać tematu przymiotniki dzielą się na 4 grupy:

twardotematowe	умный, нóвый, молодóй
miękkotematowe	лётный, зímний, сíний
o temacie zakończonym na -ж, -ш, ч, -щ, -ц	большóй, хорóший, горячий, свёжий, кúцкий
o temacie zakończonym na -г, -к, -х	высóкий, стрóгий

Końcówki przymiotników

rodzaj męski	- ЫЙ	przymiotniki twardotematowe, pozycji nieakcentowa	нóв- ЫЙ
	- ОЙ	pozycja akcentowana	молод- ОЙ больш- ОЙ
	- ИЙ	po г, к, х, ш,ч, щ, ж; pozycja nieakcentowana	хорóш- ИЙ свёж- ИЙ

rodzaj żeński	- АЯ	przymiotniki twar-dotematowe	нóв- АЯ бóльш- АЯ
	- ЯЯ	przymiotniki miękkotematowe	сín- ЯЯ

rodzaj nijaki	- ОЕ	przymiotniki twar-dotematowe	нóв- ОЕ
	- ЕЕ	przymiotniki miękkotematowe	сín- ЕЕ

liczba mnoga	- ЫЕ	przymiotniki twar-dotematowe	нóв- ЫЕ
	- ИЕ	przymiotniki miękkotematowe	сín- ИЕ

Odmiana przymiotników twar-dotematowych

liczba pojedyncza				
pytania		rodzaj męski	rodzaj nijaki	rodzaj żeński
r. męski/r. nijaki	r. żeński			
M	как- ОЙ ?/как- ОЕ ? как- АЯ ?	нóв- ЫЙ мóлoд- ОЙ	нóв- ОЕ мóлoд- ОЕ	нóв- АЯ мóлoд- АЯ
D	как- ОГО ? как- ОЙ ?	нóв- ОГО мóлoд- ОГО	нóв- ОГО мóлoд- ОГО	нóв- ОЙ мóлoд- ОЙ
C	как- ОМУ ? как- ОЙ ?	нóв- ОМУ мóлoд- ОМУ	нóв- ОМУ мóлoд- ОМУ	нóв- ОЙ мóлoд- ОЙ
B	żywotne: как- ОГО ? как- УЮ ? nieżywotne: как- ОЙ ?/как- ОЕ ? как- УЮ ?	нóв- ЫЙ нóв- ОГО мóлoд- ОЙ мóлoд- ОГО	нóв- ОЕ мóлoд- ОЕ	нóв- УЮ мóлoд- УЮ
N	как- ИМ ? как- ОЙ ?	нóв- ЫМ мóлoд- ЫМ	нóв- ЫМ мóлoд- ЫМ	нóв- ОЙ мóлoд- ОЙ
Ms	о как- ОМ ? о как- ОЙ ?	нóв- ОМ мóлoд- ОМ	нóв- ОМ мóлoд- ОМ	нóв- ОЙ мóлoд- ОЙ

liczba mnoga		
M	как- ИЕ ?	нóв- ЫЕ мóлoд- ЫЕ
D	как- ИХ ?	нóв- ЫХ мóлoд- ЫХ
C	как- ИМ ?	нóв- ЫМ мóлoд- ЫМ
B	как- ИЕ ? как- ИХ ?	нóв- ЫЕ мóлoд- ЫЕ нóв- ЫХ мóлoд- ЫХ
N	как- ИМИ ?	нóв- ЫМИ мóлoд- ЫМИ
Ms	о как- ИХ ?	нóв- ЫХ мóлoд- ЫХ

Odmiana przymiotników miękkotematowych

liczba pojedyncza					
pytania		rodzaj męski	rodzaj nijaki	rodzaj żeński	
r. męski/r. nijaki	r. żeński				
M	как- ОЙ ?/как- ОЕ ? как- АЯ ?	сін- ЕЕ	сін- ЕЕ	сін- ЯЯ	
D	как- ОГО ? как- ОЙ ?	сін- ЕГО	сін- ЕГО	сін- ЕЙ	
C	как- ОМУ ? как- ОЙ ?	сін- ЕМУ	сін- ЕМУ	сін- ЕЙ	
B	как- ОЙ ?/как- ОЕ ? как- ОГО ? как- УЮ ?	сін- ИЙ сін- ЕГО	сін- ЕЕ сін- ЕГО	сін- ЯЯ	
N	как- ИМ ? как- ОЙ ?	сін- ИМ	сін- ИМ	сін- ЕЙ	
Ms	о как- ОМ ? о как- ОЙ ?	сін- ЕМ	сін- ЕМ	сін- ЕЙ	

liczba mnoga		
M	как- ИЕ ?	сін- ИЕ
D	как- ИХ ?	сін- ИХ
C	как- ИМ ?	сін- ИМ
B	как- ИЕ ? как- ИХ ?	сін- ИЕ сін- ИХ
N	как- ИМИ ?	сін- ИМИ
Ms	о как- ИХ ?	сін- ИХ

Odmiana przymiotników z tematem zakończonym na -Г, -К, -Х

liczba pojedyncza					
pytania		rodzaj męski	rodzaj nijaki	rodzaj żeński	
r. męski/r. nijaki	r. żeński				
M	как- ОЙ ?/как- ОЕ ? как- АЯ ?	русск- ИЙ дорог- ОЙ	русск- ОЕ дорог- ОЕ	русск- АЯ дорог- АЯ	
D	как- ОГО ? как- ОЙ ?	русск- ОГО дорог- ОГО	русск- ОГО дорог- ОГО	русск- ОЙ дорог- ОЙ	
C	как- ОМУ ? как- ОЙ ?	русск- ОМУ дорог- ОМУ	русск- ОМУ дорог- ОМУ	русск- ОЙ дорог- ОЙ	
B	как- ОЙ ?/как- ОЕ ? как- ОГО ? как- УЮ ?	русск- ИЙ дорог- ОЙ русск- ОГО дорог- ОГО	русск- ОЕ дорог- ОЕ русск- ОГО дорог- ОГО	русск- УЮ дорог- УЮ	
N	как- ИМ ? как- ОЙ ?	русск- ИМ дорог- ИМ	русск- ИМ дорог- ИМ	русск- ОЙ дорог- ОЙ	
Ms	о как- ОМ ? о как- ОЙ ?	русск- ОМ дорог- ОМ	русск- ОМ дорог- ОМ	русск- ОЙ дорог- ОЙ	

liczba mnoga			
M	как- ИЕ ?	ру́сск- ИЕ	дорог- ИЕ
D	как- ИХ ?	ру́сск- ИХ	дорог- ИХ
C	как- ИМ ?	ру́сск- ИМ	дорог- ИМ
B	как- ИЕ ? как- ИХ ?	ру́сск- ИЕ ру́сск- ИХ	дорог- ИЕ дорог- ИХ
N	как- ИМИ ?	ру́сск- ИМИ	дорог- ИМИ
Ms	о как- ИХ ?	ру́сск- ИХ	дорог- ИХ

**Odmiana przymiotników z tematem zakończonym ма –Ж, -Ш, -Ч, -Щ
z akcentem padającym na temat**

liczba pojedyncza						
		pytania		rodzaj męski	rodzaj nijaki	rodzaj żeński
		r. męski/r. nijaki	r. żeński			
M	как- ОЙ ?/как- ОЕ ?	как- АЯ ?		хорош- ИЙ	хорош- ЕЕ	хорош- АЯ
D	как- ОГО ?	как- ОЙ ?		хорош- ЕГО	хорош- ЕГО	хорош- ЕЙ
C	как- ОМУ ?	как- ОЙ ?		хорош- ЕМУ	хорош- ЕМУ	хорош- ЕЙ
B	как- ОЙ ?/как- ОЕ ? как- ОГО ?	как- УЮ ?		хорош- ИЙ хорош- ЕГО	хорош- ЕЕ хорош- ЕГО	хорош- УЮ
N	как- ИМ ?	как- ОЙ ?		хорош- ИМ	хорош- ИМ	хорош- ЕЙ
Ms	о как- ОМ ?	о как- ОЙ ?		хорош- ЕМ	хорош- ЕМ	хорош- ЕЙ

liczba mnoga		
M	как- ИЕ ?	хорош- ИЕ
D	как- ИХ ?	хорош- ИХ
C	как- ИМ ?	хорош- ИМ
B	как- ИЕ ? как- ИХ ?	хорош- ИЕ хорош- ИХ
N	как- ИМИ ?	хорош- ИМИ
Ms	о как- ИХ ?	хорош- ИХ

**Odmiana przymiotników z tematem zakończonym ma –Ж, -Ш, -Ч, -Щ
z akcentem padającym na końcówkę**

liczba pojedyncza					
pytania		rodzaj męski	rodzaj nijaki	rodzaj żeński	
r. męski/r. nijaki	r. żeński				
M	как- ОЙ ?/как- ОЕ ?	как- АЯ ?	больш- ОЙ	больш- ОЕ	больш- АЯ
D	как- ОГО ?	как- ОЙ ?	больш- ОГО	больш- ОГО	больш- ОЙ
C	как- ОМУ ?	как- ОЙ ?	больш- ОМУ	больш- ОМУ	больш- ОЙ
B	как- ОЙ ?/как- ОЕ ?	как- УЮ ?	больш- ОЙ	больш- ОЕ	больш- УЮ
	как- ОГО ?		больш- ОГО	больш- ОГО	
N	как- ИМ ?	как- ОЙ ?	больш- ИМ	больш- ИМ	больш- ОЙ
Ms	о как- ОМ ?	о как- ОЙ ?	больш- ОМ	больш- ОМ	больш- ОЙ

liczba mnoga		
M	как- ИЕ ?	больш- ИЕ
D	как- ИХ ?	больш- ИХ
C	как- ИМ ?	больш- ИМ
B	как- ИЕ ?	больш- ИЕ
	как- ИХ ?	больш- ИХ
N	как- ИМИ ?	больш- ИМИ
Ms	о как- ИХ ?	больш- ИХ

Odmiana przymiotników z tematem zakończonym ma -Ц

liczba pojedyncza					
pytania		rodzaj męski	rodzaj nijaki	rodzaj żeński	
r. męski/r. nijaki	r. żeński				
M	как- ОЙ ?/как- ОЕ ?	как- АЯ ?	куц- ЫЙ	куц- ЕЕ	куц- АЯ
D	как- ОГО ?	как- ОЙ ?	куц- ЕГО	куц- ЕГО	куц- ЕЙ
C	как- ОМУ ?	как- ОЙ ?	куц- ЕМУ	куц- ЕМУ	куц- ЕЙ
B	как- ОЙ ?/как- ОЕ ?	как- УЮ ?	куц- ЫЙ	куц- ЕЕ	куц- УЮ
	как- ОГО ?		куц- ЕГО	куц- ЕГО	
N	как- ИМ ?	как- ОЙ ?	куц- ЫМ	куц- ЫМ	куц- ЕЙ
Ms	о как- ОМ ?	о как- ОЙ ?	куц- ЕМ	куц- ЕМ	куц- ЕЙ

liczba mnoga		
M	как- ЇЕ ?	кúц- ЫХ
D	как- ЇХ ?	кúц- ЫМ
C	как- ЇМ ?	кúц- ЫМ
B	как- ЇЕ ? как- ЇХ ?	кúц- ЫЕ кúц- ЫХ
N	как- ЇМИ ?	кúц- ЫМИ
Ms	о как- ЇХ ?	кúц- ЫХ

Stopniowanie przymiotników

Stopień wyższy

бóлее + przymiotnik	более высóкий
мéнее + przymiotnik	менее высóкий

Nieregularne formy proste stopnia wyższego

большóй → бóльше	дорогóй → дорóже	плохóй → хуже
высóкий → вы́ше	дешёвый → дешёвле	хорóший → лúчше
нóзкий → нóже	мáленький → мéньше	лёгкий → лёгче
úзкий → úже	ширóкий → ши́ре	тóлстый → тóльше

Niektóre sposoby tworzenia form złożonych

Stopień wyższy	бóлее + stopień równy мéнее	бóлее úмный мéнее красíвый
Stopień najwyższy	сáмый сáмое + stopień równy сáмая сáмые	сáмый хорóший сáмое плохóе сáмая дорогáя сáмые весёлые

PODSTAWOWE WIADOMOŚCI O ZAIMKACH

Zaimki osobowe i dzierzawcze

Чей? Чья? Чьё?	Кто?	Чьи?
мо- Й мо- Я мо- Ё	я	мо- И
наш наш- А наш- Е	мы	наш- И
тво- Й тво- Я тво- Ё	ты	тво- И
ваш ваш- А ваш- Е	вы	ваш- И
его́	он	его́
её	она́	её
их	они́	их

Odmiana zaimków osobowych

M	кто?	я	ты	он	она́	мы	вы	они́
D	кого́?	меня́	тебя́	его́	её	нас	вас	их
C	кому́?	мне	тебе́	ему́	её	нам	вам	им
B	кого́?	меня́	тебя́	его́	её	нас	вас	их
N	кем?	мно́й	тобо́й	им	ей	на́ми	ва́ми	и́ми
Ms	о ко́м	обо́ мне́	о тебе́	о нём	о не́й	о нас	о вас	о ни́х

Odmiana zaimków dzierżawczych

	pytanie	rodz. męski	rodz. nijaki	rodz. żeński	liczba mnoga
M	кто?	мой свой	моё своё	моя своя	мои свои
D	кого?	моёго своёго		моёй своёй	моих своих
C	кому?	моёму своёму		моёй своёй	моим
B	кого?	мой/моёго свой/своёго	моё своё	мою свою	мои/моих свои/своих
N	кем?	моим своим		моёй своёй	моими своими
Ms	о ком?	о моём о своём		о моёй о своёй	о моих о своих

Odmiana zaimków wskazujących

	pytanie	rodz. męski	rodz. nijaki	rodz. żeński	l. mnoga
M	кто? что?	этот тот	это то	эта та	эти те
D	кого? чего?	этого того		этой той	этих тех
C	кому? чему?	этому тому		этой той	этим тем
B	кого? что?	этот/этого тот/того		эту ту	эти/этих те/тех
N	кем? чем?	этим тем		этой той	этими теми
Ms	о ком о чём?	об этом о том		об этой о той	об этих о тех

Odmiana zaimków ВСЬ, ВСЁ, ВСЯ, ВСЕ

	pytanie	rodz. męski	rodz. nijaki	rodz. żeński	l. mnoga
M	кто? что?	весь	всё	вся	все
D	кого? чего?	всёго		всей	всех
C	кому? чему?	всёму		всей	всем
B	кого? что?	весь/ всёго	всё	всю	всех
N	кем? чем?	всем		всей	всеми
Ms	о ком о чём?	обо всём		обо всей	обо всех

Podstawowe znaczenia przyimków

	Przyimek przypadku	znaczenie	pytanie	przykład zastosowania	Przykład zastosowania przyimka o przeciwnym znaczeniu
D	из с от	kierunek	откуда?	Идти из банка. Приходить с работы. Приехать от тети.	Идти в банк. Приходить на работу. Приехать к тете.
	у	miejsce	у когó?	Жить у сестры.	
			где?	Встреча у театра.	
	около недалеко от	okres czasu	где?	Стоять около лифта. Быть недалеко от дома.	
	до после		когда?	Вернуться до обеда. Вернуться после обеда.	
	без	brak	какой?	Чай без лимона.	Чай с лимоном.
для	cel		Крем для бритья.		
C	к	kierunek	к кому?	Приехать к тете.	Приехать от тети.
		przemiesz- czenie	куда?	Подойти к дому.	Отойти от дома.
	по	przemiesz- czenie	где?	Ходить по магазинам.	
sposób łączności		как?	Говорить по телефону. Послать по Интернету.		
B	в (во)	kierunek	куда?	Ходить в школу.	Приходить из школы
		czas	когда?	Занятия в среду и во вторник.	
	на	kierunek	куда?	Ходить на почту.	Приходить с почты.
		czas	когда?	Уехать на год.	
через	czas	когда?	Написать через месяц.		
N	с	z, razem, wspólnie	с кем?	Чай с лимоном.	Чай без лимона.
	рядом с	miejsce	где?	Школа находится рядом с почтой.	
Ms	о (об/обо)	obiekt	о ком? о чём?	Говорить о визах. Говорить об анкетах. Говорить обо мне.	
			в	miejsce	где?
	czas	когда?		Отдыхать в мае.	
	на	miejsce	где?	Быть на работе.	
czas		когда?	Быть на прошлой неделе.		

Czasowniki ruchu z przedrostkami

przedrostki/ wymagane przyimki		Przykłady zastosowania z wymaganymi przyimkami	
при-	у-	Ян пришёл в театр. Ян пришёл на концерт.	Ян ушёл из театра. Ян ушёл с концерта.
в, на	из, с	Ян пришёл к подружке.	Ян ушёл от подружки.
к	от		
под-	от-	Ян подошёл к почте.	Ян отошёл от почты. Ян отправил документы на конкурс в Москву.
к	от, в, на		
во-(в-)	вы-	Ян вошёл в комнату.	Муха вылетела из комнаты на улицу в окно.
в	из, на, в	Муха влетела в комнату.	
про-		Ян был на прогулке: он прошёл через парк, мимо озера. Над мостом пролетел самолёт, а под мостом проплыла лодка.	
через, мимо, над, под			
пере-		После прогулки он перешёл (через) улицу на другую сторону. Ян не остался там, а перешёл в другое место.	
через, на, в			
за-		По дороге домой Ян зашёл к врачу в поликлинику и за посылкой на почту.	
в, на, к, за			
-до		Ян дошёл до работы.	
до			
обо-(об-)		Ян два раза обошёл вокруг дома и объехал вокруг озера.	
вокруг			

PODSTAWOWE WIADOMOŚCI O CZASOWNIKU

Bezokolicznik

Что дѣлать? Что сдѣлать?		
-ТЬ	-ТИ	-ЧЬ
писа́-ТЬ шепта́-ТЬ	ид-тѐ-ТИ прий-тѐ-ТИ	ле-чѐ-ТЬ помо́-ТЬ

Кониуга́ция I

-аТЬ/-яТЬ

я	-у*/-ю**	мы	-ем/-ѐм
ты	-ешь/-ѐшь	вы	-ете/-ѐте
он,она	-ет/-ѐт	они́	-ут/-ют

* ко́нцо́вка высту́пает по сло́глым;

** ко́нцо́вка высту́пает по сло́глым.

Кониуга́ция II

-иТЬ

я	-у*/-ю**	мы	-им
ты	-ишь	вы	-ите
он,она	-ит	они	-ат/-ят

* ко́нцо́вка высту́пает по **ж, ш, ч, щ**;

** ко́нцо́вка высту́пает по мѣкким сло́глым и по сло́глым.

Odmiana wybranych czasowników niedokonanych w czasie teraźniejszym oraz czasowników dokonanych w czasie przyszłym

bezokolicznik	Я	Ты	Он/она	Мы	Вы	Они	uwagi
хотѣть	хо Ч у	хо Ч ешь	хо Ч ет	хо Т им	хо Т ите	хо Т ят	
любить	люблю	любишь	любит	любим	любите	любят	
спать	сплю	спишь	спит	спим	спите	спят	
купить	куплю	купишь	купит	купим	купите	купят	
готовить	готовлю	готовишь	готовит	готовим	готовите	готовят	
покупать	покупаю	покупаешь	покупаёт	покупаем	покупаете	покупают	
есть	ем	ешь	ест	едим	едите	едят	+ доестъ
съесть	сьем	съешь	съест	съедим	съедите	съедят	+ допить
(вѣ)пить	(вѣ)пью	(вѣ)пѣешь	(вѣ)пѣёт	(вѣ)пѣем	(вѣ)пѣете	(вѣ)пѣют	
искать	ищу	ищешь	ищет	ищем	ищите	ищут	+ поискать
находить	нахожу	находишь	находит	находим	находите	находят	
(с)петь	(с)пою	(с)поѣшь	(с)поѣт	(с)поѣм	(с)поѣте	(с)поют	
(с)мочь	(с)могу	(с)можешь	(с)может	(с)можем	(с)можете	(с)могут	+ помочь
ложиться	ложусь	ложисься	ложится	ложимся	ложитесь	ложатся	
стать	стану	станешь	станет	станем	станете	станут	
остаться	останусь	останешься	останется	останемся	останетесь	останутся	
лечь	лягу	ляжешь	ляжет	ляжем	ляжете	лягут	
дать	дам	дашь	даст	дадим	дадите	дадут	+ сдать + передать + продать
найти	найду	найдешь	найдёт	найдем	найдете	найдут	
забыть	забуду	забудешь	забудет	забудем	забудете	забудут	
звонить	звоню	звонишь	звонит	звоним	звоните	звонят	
слышать	слышу	слышишь	слышит	слышим	слышите	слышат	
видеть	вижу	видишь	видит	видим	видите	видят	
учить	учу	учишь	учит	учим	учите	учат	

Tworzenie form trybu rozkazującego

I	<p>Jeśli temat kończy się na samogłoskę, dodaje się - й (+ те):</p> <p style="text-align: center;"> читáть – читá-ю: читáй, читáйте! рабóтать – рабóта-ю: рабóтай, рабóтайте! рисо́вать – рисо́-ю: рисо́й, рисо́йте! </p>
	<p>Jeśli temat kończy się na spółgłoskę, a w 1 os. l.p. czasowników czasu teraźniejszego akcent pada na końcówkę, dodaje się -и (+ те):</p> <p style="text-align: center;"> писа́ть- пиш-у́: пиши́, пишите́! ходи́ть - хож-у́: ходи́, ходите́! смотре́ть- смотр-ю́: смотри́, смотрите́! </p>
	<p>Jeśli temat czasowników czasu teraźniejszego kończy się na spółgłoskę i akcent w 1 os. l.p. pada na temat, dodaje się -ь(+ те):</p> <p style="text-align: center;"> вста́ть – вста́н-у: вста́нь, вста́ньте! поста́вить – поста́в-лю: поста́вь, поста́вьте! </p>
	<p>Jeśli temat kończy się na dwie spółgłoski i akcent w 1 os. l.p. pada na temat, dodaje się -и (+ те):</p> <p style="text-align: center;">(за) по́мнить – (за) по́мн-ю: (за) по́мни, (за) по́мните!</p>
	<p>Niektóre czasowniki tworzą formy trybu rozkazującego w sposób szczególny:</p> <p style="text-align: center;"> вставáть- встаю́- вставáй, вставáйте! пить- пью́: пей, пейте! есть- ем: ешь, ешьте! дать - даю́: да́й, да́йте! </p>
II	<p>Jeśli jednej lub kilku osobom proponujemy wspólne wykonanie czynności, używamy odpowiednio wyrazów давай / давайте:</p> <p style="text-align: center;"> Дава́й / дава́йте чита́ть! (czytajmy) Дава́й / дава́йте петь! (śpiewajmy) </p>
III	<p>Przy wyrażeniu apelu, życzenia w stosunku do trzeciej osoby używamy wyrazów пусть / пуска́й w połączeniach:</p> <p style="text-align: center;"> Пусть чита́ет! (niech czyta) Пусть рисо́ют! (niech rysują) </p>

Odmiana i tworzenie trybu rozkazującego czasowników zwrotnych

	учи́ть-ся	* -ся występuje po spółgłoskach; **-сь występuje po samogłoskach.
я	учу́-сь*	
ты	у́чишь-ся**	
он, она	у́чит-ся	
мы	у́чим-ся	
вы	у́чите-сь	
они	у́чат-ся	
tryb rozkazujący	учи́-сь учи́те-сь	

Użycie czasownika БЫТЬ w czasie teraźniejszym

Formą czasownika **быть** w czasie teraźniejszym jest czasownik **есть**.
Polskimi odpowiednikami rosyjskiego czasownika **есть** są polskie czasowniki **jest** oraz **są**.

Przypadki stosowania bądź niestosowania formy **есть** należy dobrze odróżniać.

1	<p>Zwykle formę есть w czasie teraźniejszym opuszcza się:</p> <p>Я студент. Я здесь. Москва – красивый город. Здесь хорошо. Слева парк.</p>
2	<p>Forma есть musi być obowiązkowo zastosowana w konstrukcjach stwierdzających fakt istnienia czegoś lub kogoś:</p> <p>Здесь есть магазин. В зоопарке есть медведи.</p>
3	<p>Forma есть musi być obowiązkowo zastosowana w konstrukcjach wyjaśniających fakt posiadania czegoś lub kogoś:</p> <p>Там есть парк? Да, там есть парк.</p>
4	<p>Rosyjski odpowiednik polskiej konstrukcji <i>kto ma co (kogo)</i> składa się z trzech części:</p> <p style="text-align: center;">У КОГО - ЕСТЬ - ЧТО (КТО) <i>кто ма со (кого)</i></p> <p>Pierwsza część składa się z przedimka у, użytego w znaczeniu przynależności, oraz zaimka osobowego w formie dopełniacza:</p> <p>я - у_меня; мы - у_нас; ты - у_тебя; вы - у_вас; он - у_него; она - у_неё; они - у_них.</p> <p>КОГО – jest to forma dopełniacza zaimka кто. ЕСТЬ – jest to forma czasu teraźniejszego czasownika быть</p>

5	<p>Konstrukcje у когó есть что oraz где есть что mogą zawierać słowa, charakteryzujące przedmiot lub osobę. W konstrukcjach takiego typu stwierdza się/ wyjaśnia istnienie osoby/ przedmiotu oraz jego cechy.</p> <p>- У когó есть старшая сестра? - У меня есть старшая сестра. - Какой там есть парк? - Там есть большой парк.</p>
----------	---

6	<p>Formy есть nie używa się, jeżeli wiadomo o istnieniu osoby/przedmiotu (lub jest ono oczywiste), a chcemy się tylko dowiedzieć, kto ją posiada, gdzie on jest, jaki on jest itd. W omawianym przypadku w pytaniu oraz w odpowiedzi formę есть opuszcza się.</p> <p>- Какáя у вас сестра? - У меня умная сестра. - Какой у неё характер? - У неё хороший характер.</p> <p>- Где парк? - Парк там. - Какой там парк? - Там большой парк.</p>
----------	--

7	<p>Formy есть nie używa się, jeżeli mowa jest o wydarzeniu lub fakcie. W takim pytaniu należy użyć wyrazu кто lub что:</p> <p style="text-align: center;">Кто у вас? У нас гости. Что у вас? У нас урок.</p>
----------	--

8	<p>W zdaniach typu У меня новость czasownik есть może być użyty lub nie. Jeżeli trzeba podkreślić istnienie danego faktu, należy użyć czasownik есть.</p>
----------	--

9	<p>Czasownik являться ma znaczenie zbliżone do znaczenia czasownika быть, jest stosowany przeważnie w stylu oficjalnym oraz w terminologii naukowej.</p> <p>Эта теория является философской теорией.</p>
----------	---

W języku rosyjskim w liczbie mnogiej czasownika i przymiotnika nie ma podziału na formy męskoosobowe i niemęskoosobowe. Porównaj:

Na занятия пришлы nowe studentki. Na занятия пришли нови студенти.	На занятия пришли новые студентки. На занятия пришли новые студенты.
---	---

ПОДСТАВЫ ОРТОГРАФИИ

Писовня samogłosek po Ж, Ш, Ч, Щ

1. W rdzeniu rosyjskich słów po syczących (ж, ш, ч, щ) zawsze piszemy: **и, е, у, а** (nigdy: ы, э, ю, я).

Щавель, щука, машина, жизнь, чудо, часы, жест, чистить, защита.

Do wyjątków należą słowa pochodzenia obcego: брошюра, жюри, парашют i niektóre inne. Zasada ta nie obejmuje obcojęzycznych nazw własnych (Цюрих, Жюль Верн и др.) oraz skrótów i abrewiatur, w których dopuszczalne są wszelkie połączenia liter (Межюрбюро ит.п.).

2. W akcentowanych zakończeniach rzeczowników i przymiotników po syczących zawsze piszemy **о**.

Большой, пойти за врачом, написать карандашом.

3. W akcentowanych zakończeniach czasowników zawsze piszemy **ё**.

Пошёл, нашёл.

4. W akcentowanym rdzeniu piszemy **ё**, jeżeli w słowie o tym samym rdzeniu lub w innej formie tego słowa pisze się **е**.

Чёрный- чернётъ, печёнка- печень, бечёвка- бечевá, пчёлка- пчелá, пшёнka- пшенó, расчёска- расчесáть, учёба- учебник.

W przypadku braku takiej zależności w pozycji akcentowanej pisze się **о**. Przy czym **о** po

syczących pisze się również w przypadku, kiedy przy zmianie formy słowa lub w wyrazie pochodnym akcent przechodzi na inną sylabę.

Изжóга, крыжóвник, крjúшóн, мажóр, обжóра, прожóрливый, трещóтка, трущóба, чащóба, чóкаться, чóпорный, шóв, шóк, шóмпол, шóрох.

5. Należy rozróżniać pisownie rzeczowników ожóг, поджóг, прожóг oraz czasowników w formie czasu przeszłego ожёг, поджёг, прожёг (rdzeń жечь- жёг).

6. Samogłoska w pozycji akcentowanej po syczących jest oznaczona za pomocą litery **о**: кишкá- кишóк, нóжны – ножóн.

7. W słowach pochodzenia obcego w sylabie nie akcentowanej możliwe jest napisanie **о** po syczącej.

Жокéй, шóвинíзм, жонглёр, мажордóм, шóкíровать, шóколáд, шóссé, шотлáндский, шóфёр.

Писовня samogłosek po Ц

1. W końcówkach mianownika liczby mnogiej rzeczowników rosyjskich z tematem zakończonym na **ц** piszemy **-ы**, a nie jak w języku polskim **-е**, a więc:

рукавícы- rękawice
стрánицы - stronice

мéсяцы - miesiące
учeníцы - uczennice

гранíцы - granice
концý- końce

пáльцы - palce
úлицы - ulice

Продавцы́, продавшийцы, огурцы́, лестницы́, дворцы́, учительницы́, пятницы́, больницы́, птицы́, овцы́.

2. W środku wyrazów rosyjskich po **ц** piszemy **и**:

цифра, мотоцикл, станция, пánцирь, цирк, циркуль...

Wyjątki : **цыгáн, цыплёнок, на цыпочках, цыц** oraz wyrazy pochodne.

3. W dopełniaczu I. poj. rzeczowników rodzaju żeńskiego z tematem zakończonym na **ц** na końcu wyrazu piszemy **-ы**, podobnie jak w języku polskim:

У ученицы́, от продавщицы́, с лестницы́, нет больницы́.

4. W rdzeniu akcentowanym po **ц** piszemy **о**, jeżeli wymawiane jest [o].

Цóкот, цóкать, цóколь.

Zasada ta ma zastosowanie również w wyrazach pochodnych w sylabie nie akcentowanej (цокотáть, цокоту́ха).

5. Litera **о** po **ц** może być pisana w pozycji nie akcentowanej (гёрцог, герцогиня, пала́ццо, скёрцо)

PISOWNIA ZNAKU MIĘKKIEGO

Znak miękki rozdzielający w rzeczownikach

1. W rzeczownikach rodzaju męskiego i żeńskiego I deklinacji typu: **семья́ (скамья́, статья́, свинья́, судья́)** znak miękki rozdzielający piszemy przed końcówką we wszystkich przypadkach I. poj. I l. mn. z wyjątkiem D. I.mn.

	I.poj.	I. mn.
M.	семья́	се́мьи
D.	семьи́	семéй
C.	семье́	се́мьям
B.	семью́	се́мьи
N.	семье́й	се́мьями
Ms.	(о) семье́	(о) се́мьях

2. W rzeczownikach rodzaju nijakiego II deklinacji typu: **плáтье** (ненáстье, сча́стье, здоро́вье, воскресéнье, бельё) znak miękki rozdzielający piszemy we wszystkich przypadkach I.poj. i I. mn.

Rzeczowniki информация, мéбель, ненáстье, сча́стье, здоро́вье, бельё nie mają form liczby mnogiej.

3. W rzeczownikach rodzaju męskiego i nijakiego II deklinacji typu: **брат, дéрево (зять, лист, крыло́)** znak miękki rozdzielający piszemy we wszystkich przypadkach I. mn.

4. W rzeczownikach rodzaju męskiego II deklinacji typu: **друг, сын, муж, князь** znak miękki rozdzielający piszemy we wszystkich przypadkach I. mn. z wyjątkiem D. I.mn. i równego mu B.I.mn. (сын - сыновья́ - сыновéй)

5. W rzeczownikach rodzaju męskiego II deklinacji typu: **соловѣй** (*ручѣй, воробѣй, муравѣй*) znak miękkki rozdzielający piszemy we wszystkich przypadkach I.poj. i I. mn. z wyjątkiem M. I.poj.

6. W rzeczownikach rodzaju żeńskiego III deklinacji typu **ночь** (*дочь, осень, молодѣжь, площадь, тетрадъ, дверь, мѣбель, живопись, скатерть*) znak miękkki rozdzielający piszemy w N. I.poj.

7. W niektórych zapożyczeniach (**бульѳн, медальѳн, почтальѳн**)

Znak miękkki w czasownikach

1. W bezokoliczniku (**читáть, писáть**) znak miękkki pełni funkcję gramatyczną.

2. W 2 os. I.poj. czasu teraźniejszego (**читáешь, пишешь**) znak miękkki pełni funkcję gramatyczną.

3. W 2 os. I.poj. i I. mn. trybu rozkazującego (**достáнь (-те), взвѣсь(-те)**).

4. W czasownikach **пить, бить, вить, лить, шить** i utworzonych od nich (**вѣпить, убѣть, налѣть, свить, пришѣть**) znak miękkki rozdzielający piszemy przed końcówką we wszystkich formach I. poj. i I. mn. czasu teraźniejszego (przyszłego prostego).

Пью, пьѣшь, пьѣт, пьѣм, пьѣте, пьѣют

5. W 1 os. I.poj. i 2 os. I. mn. czasowników zwrotnych (**учѣсь, учитесь**).

Znak miękkki w przysłówkach

Znak miękkki piszemy w przysłówkach po syczących (**лишь, настѣжь**)

Wyjątki: **уж, зáмуж, невтерпѣж**

Znak miękkki rozdzielający w przymiotnikach dzierżawczych

W przymiotnikach dzierżawczych typu: **лѣсий** (*рыбáчий, барáний*) znak miękkki rozdzielający piszemy przed końcówką we wszystkich rodzajach oraz we wszystkich przypadkach I.poj. i I. mn. z wyjątkiem M. I. poj. i B. rodzaju męskiego.

Znak miękkki w liczebnikach

1. Znak miękkki piszemy w M. i B. w liczebnikach 5-20, 30, 50-80, 500-900

2. W N. liczebników głównych 5-20, 30, 50-80, 500-900 piszemy znak miękkki rozdzielający (**пятьѣю, пятьѣюдесятьѣю, пятьѣюстáми**)

3. W liczebniku porządkowym **трѣтий** znak miękkki rozdzielający piszemy przed końcówką we wszystkich rodzajach oraz we wszystkich przypadkach I.poj. i I. mn. z wyjątkiem M. I.poj. rodzaju męskiego.

Znak miękkki rozdzielający w formach zaimka чѣй

W zaimku **чѣй** znak miękkki rozdzielający piszemy przed końcówką we wszystkich rodzajach oraz we wszystkich przypadkach I.poj. i I. mn. z wyjątkiem M. I.poj. rodzaju męskiego.